

Економіка воєнного часу

УДК 004.9:658.2:330.131.7

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.18232782>

**Диджиталізація як чинник формування економічної стійкості та безпеки
підприємств у післявоєнний період**

Гапєєва Ольга Миколаївна,

доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки та
економічної безпеки, факультет економіки, бізнесу та міжнародних відносин,
Університет митної справи та фінансів, Дніпро, Україна,
<https://orcid.org/0000-0001-6320-2775>

Вітютін Владислав Євгенійович,

аспірант кафедри економіки та економічної безпеки, факультет економіки,
бізнесу та міжнародних відносин, Університет митної справи та фінансів,
Дніпро, Україна, <https://orcid.org/0009-0007-9767-1626>

Прийнято: 13.12.2025 | Опубліковано: 29.12.2026

***Анотація.** Повоєнна економіка характеризується високою турбулентністю, структурними змінами та потребою швидкої адаптації бізнесу до нових умов. За таких обставин цифровізація є ключовим чинником, що забезпечує оперативне реагування на ринкові зміни, оптимізацію бізнес-процесів, безперервність діяльності та ефективне управління ризиками. Метою статті є дослідження впливу цифровізації на підвищення економічної стійкості й безпеки*

підприємств у повоєнний період. У статті окреслено три основні аспекти цифрової трансформації: підвищення економічної стійкості підприємств, інтеграція кібербезпеки та формування конкурентних переваг. Проаналізовано вплив автоматизації бізнес-процесів, аналітики та цифрових інструментів. Наведено статистичні дані щодо цифрової активності підприємств в Україні та зростання використання сучасних технологій, зокрема штучного інтелекту. Особливу увагу приділено кібербезпеці як невід'ємному компоненту цифрової трансформації. Розглянуто основні загрози та виклики, з якими стикаються українські підприємства, та сучасні підходи до захисту даних, багаторівневої автентифікації, безпечних хмарних сервісів і навчання персоналу. Також проаналізовано роль цифровізації у формуванні конкурентних переваг через вихід на міжнародні ринки, посилення інноваційності та поліпшення клієнтського досвіду. Виокремлено ключові бар'єри впровадження цифрових технологій. Результати дослідження засвідчують, що комплексна цифровізація в поєднанні з розвитком компетентностей працівників, модернізацією інфраструктури та ефективним управлінням ризиками формує підґрунтя для сталого розвитку, економічної безпеки та підвищення конкурентоспроможності українських підприємств у повоєнний період. Подальші дослідження доцільно спрямувати на оцінювання ефективності окремих цифрових технологій і платформ у посиленні економічної стійкості та конкурентних позицій підприємств у повоєнних умовах.

Ключові слова: цифрові технології, автоматизація бізнес-процесів, кібербезпека, конкурентні переваги, інноваційний розвиток.

Digitalization as a factor in the formation of economic stability and security of enterprises in the post-war period

Olha Hapcieieva,

Doctor of Economic Sciences, Professor at the Department of Economics and Economic Security, Faculty of Economics, Business and International Relations; Department of Economics and Economic Security, University of Customs and Finance, Dnipro, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0001-6320-2775>

Vladyslav Vitiutin,

Postgraduate Student at the Department of Economics and Economic Security, Faculty of Economics, Business and International Relations; Department of Economics and Economic Security, University of Customs and Finance, Volodymyr, Dnipro, Ukraine, <https://orcid.org/0009-0007-9767-1626>

Abstract. *The post-war economy is characterized by high turbulence, structural changes and the need for rapid adaptation of business to new conditions. In such conditions, digitalization is a key factor that ensures a prompt response to market changes, optimization of business processes, business continuity and effective risk management. The aim of the article is to study the impact of digitalization on increasing the economic stability and security of enterprises in the post-war period. The article outlines three main aspects of digital transformation: increasing the economic stability of enterprises, integrating cybersecurity and creating competitive advantages. The impact of business process automation, analytics, and digital tools is analyzed. Statistical data on the digital activity of enterprises in Ukraine and the growth in the use of modern technologies, in particular artificial intelligence, are provided. Special*

attention is paid to cybersecurity as an integral component of digital transformation. The main threats faced by Ukrainian enterprises and modern approaches to data protection, multi-level authentication, secure cloud services and personnel training are considered. The role of digitalization in creating competitive advantages through entering international markets, increasing innovation and improving customer experience is also analyzed. The main barriers to the implementation of digital technologies are highlighted. The results of the study show that comprehensive digitalization, combined with the development of employee competencies, infrastructure modernization and effective risk management, forms the basis for sustainable development, economic security and increased competitiveness of Ukrainian enterprises in the post-war period. Further research could focus on studying the effectiveness of specific digital technologies and platforms in improving the economic sustainability and competitiveness of enterprises in the post-war period.

Keywords: *digital technologies, business process automation, cybersecurity, competitive advantages, innovative development.*

Постановка проблеми. Післявоєнний період для українських підприємств характеризується високим рівнем невизначеності, структурними змінами на ринках, руйнуванням інфраструктури, дефіцитом ресурсів та підвищеними ризиками зовнішнього й внутрішнього характеру. У таких умовах збереження економічної стійкості та забезпечення безпеки бізнес-процесів є основною передумовою відновлення й розвитку підприємств. Традиційні моделі управління вже не здатні ефективно реагувати на масштаби сучасних загроз, що потребує впровадження нових інструментів адаптації та захисту.

Одним із таких інструментів є диджиталізація, яка дозволяє підприємствам автоматизувати операції, підвищувати прозорість управлінських рішень,

забезпечувати безперервність діяльності, посилювати кіберзахист, оптимізувати ланцюги постачання та прискорювати відновлення виробництва. Однак, попри зростання кількості цифрових ініціатив, рівень їх інтеграції залишається нерівномірним: значна частина підприємств стикається з недостатнім рівнем фінансування, обмеженою цифровою компетентністю персоналу, відсутністю стратегічного розуміння диджитал-трансформації та критично високими кіберризиками.

Проблема полягає в тому, що, з одного боку, диджиталізація є необхідною умовою забезпечення економічної стійкості та безпеки підприємств у післявоєнний період, а з іншого – підприємства не мають достатніх інституційних, технологічних і організаційних можливостей для її повноцінного впровадження. Це створює дисбаланс між потенціалом цифрових рішень та реальним рівнем їх застосування, що гальмує відновлення й розвиток українського бізнесу.

У зв'язку з цим виникає потреба науково обґрунтувати роль диджиталізації як чинника формування економічної стійкості та безпеки підприємств, визначити її основні механізми, перешкоди впровадження та можливості для пришвидшення трансформації в умовах післявоєнного відновлення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній науковій літературі дедалі більше уваги приділяється дослідженню впливу цифровізації на підвищення економічної стійкості та забезпечення безпеки підприємств, зокрема в умовах післявоєнного відновлення, коли бізнес функціонує в умовах високої невизначеності й ризиків. Зокрема, С. Муравський (S. Muravskiy) та Р. Толпежніков (R. Tolpezhnikov) досліджують вплив цифрової трансформації на економічну безпеку підприємств, наголошуючи на підвищенні організаційної гнучкості, ефективному управлінні ризиками, захисті даних та забезпеченні

безперервності бізнес-процесів в умовах швидких змін [1]. Науковці О. Зеркіна та С. Євстаф'єв підкреслюють, що диджиталізація сприяє підвищенню продуктивності, автоматизації процесів і зміцненню конкурентоспроможності бізнесу, а також формує значний внесок у розвиток цифрової економіки та ВВП країни [2]. Дослідники С. Решетов, Ю. Полусмяк аргументують, що цифровізація соціально-економічних процесів є критично важливою для гарантування економічної безпеки як на рівні держави, так і бізнесу [3]. Вплив цифрових технологій на трансформацію бізнес-моделей, підвищення продуктивності та ефективності виробництва аналізують Б. Степаник та співавтори, окреслюючи ризики цифрового розриву між країнами й секторами економіки [4]. Роль цифровізації в бізнес-середовищі розглядають Ж. Кононенко, Г. Карнаухова та О. Балюк, показуючи, що цифрові технології забезпечують підприємствам доступ до великих обсягів даних, сприяють ухваленню стратегічних рішень, підвищують адаптивність організацій та їхню здатність виживати в умовах криз [5]. Науковці В. Македон (V. Makedon) та Д. Коптілій (D. Koptilyi) демонструють, що запровадження цифрових технологій та штучного інтелекту (далі – ШІ) на малих підприємствах сприяє відновленню їхньої економічної діяльності в післявоєнний період; кореляційний аналіз підтвердив позитивний зв'язок між рівнем цифровізації та темпами відновлення [6]. Роль кібербезпеки у формуванні бізнес-моделей підприємств в умовах цифрової економіки досліджують Л. Шостак, А. Федонюк та О. Помазун, підкреслюючи, що впровадження заходів кіберзахисту є критично важливим для забезпечення безперебійної діяльності, захисту даних та підтримки конкурентоспроможності бізнесу в умовах активної цифровізації [7]. Аналіз диджиталізації як важливого чинника підвищення конкурентоспроможності підприємств здійснюють Л. Волянська-Савчук, В. Руднєва та В. Радішевська. Автори доводять, що

цифрові технології сприяють оптимізації бізнес-процесів, підвищенню продуктивності та ефективності управління, що забезпечує стійкий розвиток і переваги на ринку [8]. Колектив учених на чолі з А. Спіциною (A. Spitsyna et al.) доводить, що впровадження цифрових технологій дозволяє забезпечувати безперервність економічних процесів, підтримувати ефективність управління та адаптивність державних та бізнес-структур у кризових умовах. Цифровізація розглядається як важливий елемент відновлення економіки та зміцнення національної стійкості [9]. Роль передових технологій у забезпеченні безпеки даних і бізнес-процесів підкреслюють Д. Дейв та колеги (D. Dave et al.), наголошуючи на необхідності інтегрованих стратегій кіберзахисту для підприємств і державних структур [10].

Попри інтенсивне поширення цифрових технологій та зростання кількості публікацій про трансформацію бізнес-середовища, низка аспектів залишається недостатньо опрацьованою. Зокрема, відсутнє комплексне розуміння того, як цифрові інновації впливають на здатність українських підприємств підтримувати економічну стабільність у період післявоєнного відновлення, коли умови господарювання позначені нестабільністю, фрагментацією ринків та непередбачуваними зовнішніми викликами. Недостатньо досліджено, які цифрові інструменти та управлінські підходи реально посилюють економічну витривалість бізнесу, допомагають підприємствам адаптуватися до швидких змін і уникати критичних проблем у діяльності. Окремої уваги потребує питання цифрового захисту бізнес-процесів, оскільки нині відсутня узгоджена наукова позиція щодо того, які саме механізми технологічної безпеки забезпечують підприємству можливість функціонувати навіть у разі зовнішніх атак, інфраструктурних порушень чи інформаційних втручань.

Внесок цієї статті в розв’язання зазначених проблем полягає у формуванні цілісного наукового бачення того, як цифрові технології впливають на економічну стійкість підприємств у специфічних умовах післявоєнного розвитку, та надає підґрунтя для подальших досліджень у сфері технологічної модернізації економіки.

Формулювання цілей статті. Метою дослідження є вивчення впливу диджиталізації на підвищення економічної стійкості та безпеки підприємств у післявоєнний період.

Завдання дослідження:

- 1) проаналізувати сучасний стан диджиталізації в українських підприємствах та оцінити її вплив на операційну ефективність і стійкість бізнесу;
- 2) дослідити роль кібербезпеки як важливого складника цифрової трансформації та її вплив на мінімізацію ризиків і забезпечення безперервності діяльності підприємств;
- 3) визначити потенціал диджиталізації як інструменту формування конкурентних переваг та виходу підприємств на нові ринки в післявоєнний період;
- 4) виявити основні проблеми та перешкоди впровадження цифрових технологій і запропонувати шляхи їх подолання для забезпечення ефективної цифрової трансформації.

Виклад основного матеріалу дослідження. У післявоєнний період підприємства стикаються з високою турбулентністю, структурними змінами та потребою швидко адаптуватися до нових економічних умов. Глобальна торгівля переживає безпрецедентну трансформацію, а цикл змін, зумовлений перерозподілом виробництва та розвитком технологічного потенціалу протягом останніх 20 років, лише набирає обертів, причому масштаби цифровізації у світі

значно прискорюють ці процеси [11, с. 5]. Відновлення виробничих ланцюгів, забезпечення безперебійної діяльності, управління ризиками та підвищення конкурентоспроможності вимагають нових підходів. Одним із важливих чинників, який визначає здатність бізнесу протистояти викликам і підтримувати сталий розвиток, сприяючи оперативній реакції на зміни ринку, оптимізації бізнес-процесів та зміцненню позицій на внутрішніх і міжнародних ринках, є диджиталізація.

Диджиталізація – загальний термін, що позначає процес цифрової трансформації економіки та суспільства [12, с. 326]. На думку науковців, диджиталізація підприємництва полягає в трансформації бізнесу шляхом переведення процесів у цифровий формат та інтеграції сучасних технологій [2, с. 3].

До початку повномасштабної агресії Україна вже демонструвала значні успіхи у сфері цифровізації: за рейтингом European Open Data Maturity 2021 вона посідала шосте місце серед європейських країн, а близько 7 мільйонів громадян щомісяця користувалися сервісами на основі відкритих даних. Частка ВВП, яку генерувала ця сфера, оцінювалася від 0,8 до 1,3% [2, с. 3]. Ці факти підкреслюють, що диджиталізація вже до війни виконувала важливу економічну функцію, а в умовах післявоєнного відновлення вона набуває стратегічного значення.

Вплив диджиталізації на економічні процеси проявляється в кількох основних аспектах, що створюють нові можливості для розвитку підприємств, підвищення їхньої ефективності та адаптації до сучасних глобальних викликів [4, с. 318]. Цифрові технології дозволяють підприємствам швидко реагувати на зміни умов, забезпечувати безперервність операцій та ефективно управляти

ризиками. Крім того, диджиталізація сприяє зміцненню кібербезпеки та формуванню нових конкурентних переваг.

У нашому дослідженні особливу увагу приділено трьом напрямам цифрової трансформації в післявоєнний період:

- 1) впливу диджиталізації на економічну стійкість підприємств;
- 2) ролі кібербезпеки як невіддільного складника цифрової трансформації;
- 3) потенціалу диджиталізації як каталізатора конкурентних переваг.

Вбачається, що розгляд цих напрямів дасть змогу комплексно оцінити значення цифрових технологій для відновлення та розвитку українського бізнесу.

1. Диджиталізація як основа підвищення економічної стійкості підприємств.

Сучасні цифрові технології сьогодні є не просто додатковими інструментами, а визначальним чинником економічної стійкості підприємств, що проявляється в здатності протистояти деструктивним впливам, швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища та підтримувати безперервність основної діяльності. Після початку широкомасштабної війни ці характеристики набули особливої ваги, оскільки традиційні механізми реагування на ризики виявилися недостатніми. За даними доповіді OECD, диджиталізація стала провідним фактором зміцнення стійкості підприємств, надаючи інструменти для швидкого відновлення процесів, оптимізації ресурсів та ефективного управління ризиками [13].

Відомо, що малі та середні підприємства (далі – МСП) складають 99,9 % усіх підприємств в Україні, дають 81,6% робочих місць у бізнес-секторі та виробляють 70,2% доданої вартості [13]. Проте їхня цифрова активність поки що залишається обмеженою: лише близько 30% малих бізнесів мають вебсайт або

інтернет-представництво, серед середніх – приблизно 47%, тоді як у великих компаній цей показник сягає майже 70% [13].

Одним з основних напрямів цифрової трансформації, що безпосередньо впливає на стійкість бізнесу, є автоматизація бізнес-процесів, використання аналітики, цифрових інструментів, зокрема систем обробки даних, онлайн-сервісів, та впровадження електронних/безготівкових платежів. За даними досліджень, 75% українських підприємців використовують цифрові канали для продажів та комунікацій із клієнтами, а 56% уже експортують продукцію або планують вихід на нові ринки. До того ж 9 із 10 МСП приймають карткові або інші безготівкові платежі, причому для 80% із них безготівкові – це понад половина доходу [14].

Згідно з даними за 2025 рік, 58% МСП почали приймати цифрові платежі за останні два роки та 75% таких підприємств повідомляють про зростання доходів після впровадження цифрових оплат [15]. Водночас, як зазначає KPMG Ukraine у своєму звіті 2025 року – майже 99% компаній додали диджиталізацію до своїх довгострокових стратегій, а 96% – активно моніторять ефективність упроваджених цифрових рішень [16]. Це свідчить, що диджиталізація вже не розглядається лише як тактичний захід, а стає частиною стратегічного планування й інструментом для підвищення стійкості та конкурентоспроможності бізнесу.

Свідчення активного зростання застосування сучасних технологій підтверджує повідомлення українських медіа: частка компаній, які використовують ШІ в роботі, у 2025 році зросла з 21% до 42% [17]. Це відображає тенденцію до автоматизації, аналітики, оптимізації процесів, що особливо актуально в умовах кадрового дефіциту, логістичних труднощів та нестабільності.

Завдяки високій мобільності фінансових активів фінансовий ринок за масштабами операцій починає відігравати провідну роль на світовому рівні [18, с. 279], що підкреслює глобальне значення цифровізації та її вплив на економічну стійкість підприємств.

Таким чином, післявоєнна диджиталізація є основою не лише технологічного, а й стратегічного посилення підприємств. Вона забезпечує комплексний вплив на операційну ефективність, логістичну гнучкість та управлінську раціональність, формуючи той рівень стійкості, який є критично необхідним для функціонування бізнесу в умовах економічної нестабільності та посилених ризиків. У поєднанні з сучасними підходами до кіберзахисту та цифрового управління даними диджиталізація перетворюється на системний чинник, що визначає здатність українських підприємств відновлюватися, конкурувати та розвиватися в нових умовах післявоєнної економіки.

2. Кібербезпека як ключовий компонент післявоєнної цифрової трансформації.

Кібербезпека є складним процесом, проте вона є невіддільною частиною успішного бізнесу. У сучасну цифрову епоху організації активно впроваджують новітні технології та сучасні принципи організації праці, де кожен компонент бізнес-процесів є ланкою єдиного взаємопов'язаного ланцюга. В умовах зростання складності корпоративної інфраструктури компаніям дедалі складніше ідентифікувати критичні точки взаємодії із зовнішнім середовищем, що створює сприятливі умови для хакерських атак [7, с. 5].

У післявоєнний період питання кібербезпеки для українських підприємств є настільки ж важливим, як і автоматизація чи аналітика. Підприємства стикаються з різноманітними кіберзагрозами, серед яких DDoS-атаки, фішингові схеми, шкідливе програмне забезпечення та спроби несанкціонованого доступу

до систем. Навіть короточасні технічні проблеми або втрата даних може істотно вплинути на безперервність діяльності бізнесу [19]. За оцінками фахівців, кількість атак на українські компанії зростає, і кіберагресія перетворилася на постійний виклик для бізнесу. При цьому навіть МСП стають цілями, оскільки через цифрову взаємодію з клієнтами та партнерськими мережами будь-яка вразливість здатна спричинити фінансові втрати або репутаційні ризики.

З розвитком міжнародних економічних відносин та загостренням глобальних викликів розширюється увага дослідників до проблем економічної безпеки [20], що підкреслює необхідність інтегрування кібербезпеки у стратегії цифрової трансформації підприємств.

Сучасна диджиталізація дає змогу підприємствам створювати комплексний захист. Основні компоненти цифрової безпеки підприємства представлено на рис. 1.

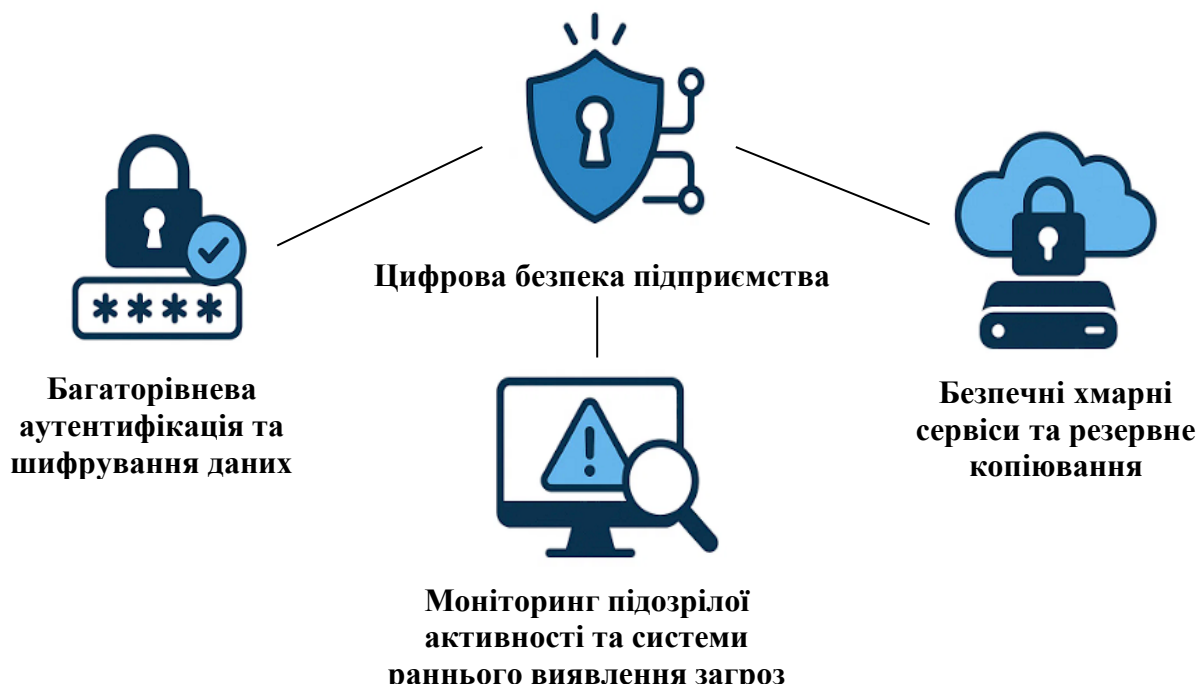

Рис. 1. Основні компоненти цифрової безпеки підприємства

Джерело: авторська розробка

Інтеграція таких рішень з операційними процесами знижує вразливість бізнесу та допомагає підтримувати стабільність навіть у непередбачуваних умовах [21].

Варто також зазначити, що сучасні технології працюють ефективно лише разом із підготовленим персоналом. Навчання співробітників, оновлення політик безпеки, інструкції щодо роботи з даними та регулярні тренінги формують свідоме ставлення до кіберризиків. У поєднанні з технічними засобами це створює стійку систему захисту підприємства [10, с. 3].

Таким чином, кібербезпека є органічною частиною післявоєнної цифрової трансформації. Вона не лише захищає бізнес від втрат і блокувань, але й зміцнює загальну стійкість підприємства, дозволяючи йому адаптуватися до мінливих умов та розвиватися в умовах підвищеної невизначеності.

3. Диджиталізація як каталізатор конкурентних переваг.

Конкурентоспроможність є однією з основних категорій сучасних ринкових відносин. В економічній теорії існує декілька її тлумачень, проте найбільш вичерпним вважається визначення, яке розглядає конкурентоспроможність як індивідуальну характеристику учасника ринку, що відображає його можливості та переваги в конкретному сегменті. У сучасних умовах рівень конкурентоспроможності оцінюють шляхом порівняння загальної якості продукції на рівні споживача та витрат, необхідних для її досягнення [8, с. 39].

Післявоєнний період надає нові ринкові можливості для підприємств, здатних оперативно адаптуватися, при цьому диджиталізація є важливим інструментом формування конкурентних переваг через три основні напрями:

– вихід на міжнародні ринки. Цифрові платформи дозволяють бізнесу не обмежуватися локальним ринком, спрощують комунікації з партнерами за кордоном та інтеграцію в глобальні ланцюги вартості. Навіть у складних умовах післявоєнної економіки ІТ сектор залишається однією з найважливіших експортно орієнтованих галузей України, що підтверджує ефективність цифрових каналів для розвитку міжнародної діяльності [22];

– підвищення інноваційності. Використання хмарних технологій, ШІ та автоматизації дозволяє компаніям швидше адаптуватися до змін, розробляти нові продукти й скорочувати час виходу їх на ринок. Опитування 2024 року показало, що українські підприємства активно впроваджують хмарні рішення та CRM для підвищення гнучкості та ефективності бізнес-процесів [23];

– поліпшення клієнтського досвіду. Цифрові сервіси, такі як онлайн-підтримка та чат-боти, дозволяють краще взаємодіяти з клієнтами та швидко реагувати на їхні потреби. Це підвищує лояльність, сприяє повторним продажам і допомагає бізнесу залишатися конкурентоспроможним навіть у складних умовах [24].

Таким чином, диджиталізація є не просто технічним інструментом, а чинником стійкого розвитку та конкурентної переваги для українських підприємств у післявоєнний період.

Попри значний потенціал диджиталізації, підприємства стикаються з низкою викликів (табл. 1).

Таблиця 1

Основні проблеми впровадження диджиталізації в підприємствах у післявоєнний період

Проблема	Опис
----------	------

Нестача фінансових ресурсів	Обмежені можливості для модернізації технологій та впровадження цифрових рішень.
Низький рівень цифрових компетенцій	Працівники потребують підвищення кваліфікації для роботи з новими технологіями.
Обмежена доступність якісної інфраструктури	У постраждалих регіонах відсутні стабільні мережі, обладнання та технологічні ресурси.
Кіберризики та відсутність системного підходу	Недостатній захист від кібератак і відсутність комплексних стратегій мінімізації ризиків.
Фрагментарність державної підтримки	Недостатньо комплексна політика та програми підтримки цифрової трансформації.

Джерело: створено автором

Подолання цих перешкод вимагає узгоджених дій держави, бізнесу та міжнародних партнерів, оскільки підвищення ефективності цифрової трансформації потребує комплексного підходу, що об'єднує декілька основних напрямів. Насамперед важливо розвивати цифрові компетентності працівників на всіх рівнях організації, адже від їхньої кваліфікації залежить успішність упровадження новітніх технологій та автоматизованих процесів. Не менш значущою є модернізація інфраструктури, що передбачає впровадження сучасних ІТ-рішень, стабільних мереж та інтегрованих платформ, здатних забезпечувати безперервність операцій навіть у кризових умовах.

Вагомим складником є також системне управління кіберризиками, оскільки впровадження комплексних стратегій захисту даних та інформаційних потоків дозволяє мінімізувати втрати й забезпечити безперервність бізнес-процесів. Важливу роль відіграє держава, яка може надати підприємствам узгоджену підтримку через програми фінансування, податкові стимули та нормативні ініціативи, що сприяють пришвидшенню цифрової трансформації.

У сукупності ці заходи не лише сприяють подоланню наявних перешкод і проблем, а й створюють умови для формування стійких конкурентних переваг підприємств у післявоєнний період, підвищують ефективність управління ресурсами, забезпечують адаптивність та зміцнюють позиції компаній на внутрішньому й міжнародному ринках.

Висновки. Проведене дослідження засвідчило, що диджиталізація є важливим чинником підвищення економічної стійкості, безпеки та конкурентоспроможності підприємств у післявоєнний період. Вона забезпечує оперативну адаптацію до змін зовнішнього середовища, підтримку безперервності операцій, оптимізацію ресурсів та ефективне управління ризиками, що дозволяє бізнесу протистояти деструктивним впливам та функціонувати у складних умовах.

Важливим складником цифрової трансформації є кібербезпека, яка знижує вразливість підприємств перед кібератаками та забезпечує стабільність діяльності навіть в умовах підвищеної невизначеності. Разом із розвитком цифрових компетентностей персоналу та модернізацією інфраструктури це створює необхідні передумови для успішного впровадження новітніх технологій і автоматизованих процесів.

Диджиталізація сприяє формуванню конкурентних переваг, оскільки вона забезпечує вихід на міжнародні ринки, підвищує інноваційність продуктів і послуг та покращує клієнтський досвід. Водночас ефективне впровадження цифрових технологій потребує подолання низки перешкод, таких як обмежені фінансові ресурси, недостатній рівень цифрових компетентностей, застаріла інфраструктура та потреба в системному управлінні кіберризиками.

Отже, комплексний підхід до диджиталізації, який поєднує розвиток компетентностей, модернізацію інфраструктури та ефективне управління

ризиками, формує основу для сталого розвитку, зміцнення економічної безпеки та підвищення конкурентоспроможності українських підприємств у післявоєнний період.

Подальші наукові дослідження можуть бути спрямовані на вивчення ефективності конкретних цифрових технологій та платформ у підвищенні економічної стійкості та конкурентоспроможності підприємств у післявоєнний період.

Список використаних джерел:

1. Muravskyi S., Tolpezhnikov R. Digital transformation and its impact on enterprise economic security. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка*. 2024. № 28. С. 62–70. DOI: <https://doi.org/10.34079/2226-2822-2024-14-28-62-70>
2. Зеркіна О., Євстаф'єв С. Диджиталізація підприємства в Україні: поняття та значення. *Економіка та суспільство*. 2024. № 63. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-63-52>
3. Решетов С., Полусмяк Ю. Вплив цифрової трансформації економіки на економічну безпеку. *Менеджмент та підприємництво: тенденції розвитку*. 2022. № 4 (22). С. 8–16. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2022-4/22-01>
4. Диджиталізація як фактор економічного розвитку в умовах глобалізації / Б. Степаник та ін. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. Серія економічна. Серія юридична*. 2024. Вип. 41. С. 315–320. URL: <https://share.google/pwf7PUs9XEa2EeLkr> (дата звернення: 29.10.2025).
5. Кононенко Ж. А., Карнаухова Г. В., Балюк О. В. Цифровізація підприємницької діяльності: значення та вплив. *Проблеми сучасних*

трансформацій. Серія: економіка та управління. 2023. №9. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2023-9-04-08>

6. Makedon V., Koptilyi D. Digital transformation and artificial intelligence as factors in the economic recovery of enterprises following armed conflicts. *Economics, Entrepreneurship, Management*. 2025. Vol. 12. № 1. P. 33–48. DOI: <https://doi.org/10.56318/eem2025.01.033>

7. Шостак Л., Федонюк А., Помазун О. Кібербезпека в системі формування бізнес-моделі підприємства в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2024. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-37>

8. Волянська-Савчук Л. В., Руднєва В. Ю., Радішевська В. В. Диджиталізація як потужний чинник забезпечення високої конкурентоспроможності підприємства. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2023. Вип. 68. С. 38–45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2023_68_6 (дата звернення: 25.10.2025).

9. Spitsyna A., Plukar L., Maslygan O., Moroz T., Kasmin D., Nazarenko I. Digitalization of the economy as a factor of sustainable state development against the background of large-scale military aggression (Ukrainian experience). *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2022. Vol. 6. № 47. P. 304–315. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.6.47.2022.3938>

10. Dave D., Sawhney G., Aggarwal P., Silswal N., Khut D. The New Frontier of Cybersecurity: Emerging Threats and Innovations. *29th International Conference on Telecommunications (ICT)*. 2023. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/The-New-Frontier-of-Cybersecurity%3A-Emerging-Threats-Dave->

Sawhney/1acd22295987e3bd3c402d34129dc5b583e10430 (дата звернення: 30.10.2025).

11. Rasshyvalov D., Hapicieva O., Dergach A., Koshovyi B. P., Kuryliuk Y. Modern international economic relations in the context of political risks and global geo-economic factors. *Salud, Ciencia y Tecnología – Serie de Conferencias*. 2025. Vol. 4. Article 684. DOI: <https://doi.org/10.56294/sctconf2025684>

12. Гапєєва О., Головка Р., Вітютін В. Економічна безпека підприємства в умовах диджиталізації. *Наукові перспективи*. 2023. № 9(39). DOI: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-9\(39\)-322-333](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-9(39)-322-333)

13. Enhancing Resilience by Boosting Digital Business Transformation in Ukraine. *OECD: website*. 2024. URL: https://www.oecd.org/en/publications/enhancing-resilience-by-boosting-digital-business-transformation-in-ukraine_4b13b0bb-en.html (дата звернення: 30.10.2025).

14. 40% of Ukrainian entrepreneurs plan to expand into foreign markets, and one in five uses AI – Mastercard research. *Mastercard: website*. 2024. URL: <https://www.mastercard.com/news/eemea/en/newsroom/press-releases/en/2024/october/40-of-ukrainian-entrepreneurs-plan-to-expand-into-foreign-markets-and-one-in-five-uses-ai-mastercard-research/> (дата звернення: 30.10.2025).

15. 75% of Ukrainian SMEs report revenue growth after adopting digital payments – new Visa research. *Visa: website*. 2025. URL: https://www.visa.com.ua/en_UA/about-visa/newsroom/press-releases/prl-10042025.html (дата звернення: 30.10.2025).

16. Хто задає темп в диджиталізації українського бізнесу. *KPMG: вебсайт*. 2025. URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/media/press-releases/2025/01/khto-zadaye-temp-v-dydzhytalizatsiyi-ukrayinskoho-biznesu.html> (дата звернення: 29.10.2025).

17. Використання ШІ в малому бізнесі України зросло до 42%. *Fintech Insider: website*. 2025. URL: <https://fintechinsider.com.ua/vykorystannya-shi-v-malomu-biznesi-ukrayiny-zroslo-do-42/> (дата звернення: 30.10.2025).
18. Hrybinenko O., Bulatova O., Zakharova O. Financial Indicators In The System Of Economic Security Of The World Countries. *Business and Management, 2020: proceedings of 11th International Scientific Conference (Vilnius, Lithuania, May 7–8, 2020)*. Vilnius, Lithuania, 2020. P. 273–281. DOI: <https://doi.org/10.3846/bm.2020.672>
19. У 2024 році кількість кібератак на Україну зросла на 70%. *Інститут масової інформації (IMI): вебсайт*. 2025. URL: <https://imi.org.ua/news/u-2024-rotsi-kilkist-kiberatak-na-ukrayinu-zroslo-na-70-i65931> (дата звернення: 29.10.2025).
20. Грибіненко О. М. Міжнародна економічна безпека в контексті сталого розвитку: Монографія. Дніпро: Середняк Т.К., 2020. 434 с.
21. Microsoft Digital Defense Report 2025: Extortion and Ransomware Drive Over Half of Cyberattacks. *Microsoft: website*. 2025. URL: <https://news.microsoft.com/source/emea/features/microsoft-digital-defense-report-2025-extortion-and-ransomware-drive-over-half-of-cyberattacks-2/> (дата звернення: 30.10.2025).
22. Від аутсорсу до інновацій: розвиток українського IT. *Digital State UA: website*. 2025. URL: <https://digitalstate.gov.ua/uk/news/it-outsourcing/vid-autsorsu-do-innovatsiy-rozvytok-ukrayinskoho-it> (дата звернення: 29.10.2025).
23. Як технології впливали на український бізнес у 2024 році. *KyivStar Business Hub: website*. 2025. URL: <https://hub.kyivstar.ua/articles/yak-tehnologiyi-vplivali-na-ukrayinskij-biznes-u-2024-roczy-rezultati-doslidzhennya-kyivstar-business-hub> (дата звернення: 30.10.2025).

24. Сомова О. Шлях крізь бар'єри – автоматизація українського бізнесу.

Ukrainian ERP forum: website. 2025. URL:

<https://www.erpforum.com.ua/blog/doslidzhennia-10/shliakh-kriz-barieri-avtomatizatsiia-ukrainskogo-biznesu-324> (дата звернення: 30.10.2025).